

Dragi članovi HPKZ-a, čitatelji i suradnici *Napretka*,

svečarski vas pozdravljam na 150. rođendan Hrvatskoga pedagoško-književnoga zbora, a rijetka nam je prilika čestitati takve obljetnice tako živom slavljeniku. Promijenili su se i ljudi i zgrade, no ostaje i živi duh učiteljstva koji naša udruga promiče. Ne zaboravljamo dobre i plemenite namjere osnivača HPKZ-a, baštinimo ih i nastojimo održati, provoditi i oplemeniti. *Slavljenikovu biografiju* predstavlja prof. dr. sc. **Ante Bežen**, član HPKZ-a od 1971. godine, predsjednik Nadzornog odbora od 2008. i profesor Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (u miru). Njegov članak *Stožerna nacionalna udruga hrvatskog učiteljstva – 150. obljetnica Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora*, koji je s razlogom na prvome mjestu u ovome broju, izniman je pregledni članak o osnivanju i djelovanju HPKZ-a pod različitim imenima i u različitim povijesnim i društvenim okolnostima, ali s neprekinutom idejom unapređivanja i promicanja odgoja, obrazovanja i učiteljstva.

Nastojimo doprinijeti toj entuzijastičnoj ideji u djeliću vremena u kojem smo se uključili u taj rad. Interdisciplinarno proučavamo odgoj i obrazovanje, stoga i u ovome broju objavljujemo, uz već navedeni, devet članaka koji u širokom spektru razmatraju odgojno-obrazovne teme.

Vesna Bilić ispituje odnos između osobnih iskustava sudjelovanja učitelja u vršnjačkom nasilju tijekom djetinjstva i njihovih reakcija na nasilje među učenicima. Rezultati pokazuju da se učitelji razlikuju u procjeni ozbiljnosti nasilja i vjerojatnosti intervencije, ovisno o kojoj se vrsti nasilja među učenicima radi, a najozbiljnijim procjenjuju elektroničko nasilje.

Marija Bistrić u svome radu prikazuje navike gledanja televizije i njezino mjesto u slobodnom vremenu djece predškolske dobi prije i za vrijeme prve faze koronapandemije, a ispituje i roditeljski stav o utjecajima televizije na djecu.

Martina Mičija Palić prikazuje problematiku provođenja nastave na daljinu u glazbenim školama u kontekstu umjetničkog obrazovanja. Provela je empirijsko istraživanje s učenicima osnovnih i srednjih glazbenih škola te zaključuje, između ostaloga, da korištenje tehnički neprimjerenih uređaja i aplikacija u značajnoj mjeri

utječe na kvalitetu nastave, a provođenje nastave u realnom vremenu tendencija je koju je neophodno u potpunosti implementirati.

Dominik Družeta, Hrvoje Sertić i Ivan Segedi utvrdili su razloge zbog kojih mladi džudaši/ce odustaju od treniranja džuda između 15. i 20. godine. Među tim su se razlozima našli: motivacija, teške ozljede, loš odnos s trenerom i školske obaveze.

Danijela Sunara-Jozek i Katarina Franjo identificiraju i opisuju komunikacijske odnose u nastavi u školi te u nastavi na daljinu. Utvrđuju percepciju sudionika o međusobnoj komunikaciji i zaključuju da je nastava na daljinu zadnje rješenje koje osnovnoškolski odgojno-obrazovni sustav treba uvoditi jer sudionici (posebice učitelji) smatraju da se u takvom obliku nastave gubi kvaliteta komunikacije koja se u međuljudskoj interakciji ostvaruje i verbalno i neverbalno.

Sve to ide u prilog tezi da su učitelji i njihova živa riječ nezamjenjivi unatoč bitnom napretku tehnologije.

Katarina Marciuš Logožar na temelju percepcije da su koronapandemija i potresi u našoj Zemlji narušili uobičajeno funkcioniranje svih sustava, pa tako i sustava obrazovanja, ukazuje na potrebu pronalaženja rješenja kojima će se nadomjestiti nedostaci praćenja nastave na daljinu.

Petra Karabin prikazuje model učenja pomoću robota (RAL) te učenja jezika pomoću robota (RALL) na primjerima iz triju zemalja. Opisi navedenih robota popraćeni su prijedlogom nastavnih aktivnosti.

Vanja Šuško i Ines Vrsalović Nardelli u preglednom radu daju presjek glavnih karakteristika dvaju vrtičkih kurikula – slovenskog i švedskog, s ciljem utvrđivanja sličnosti i razlika navedenih kurikula u odnosu na hrvatski *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*.

I na kraju, talijanski profesori **Nicola Badolato, Anna Scalfaro, Nico Staiti, Shan Du i Lucia Ferrero** na temelju svoga uvida u bilježnice kineske studentice umjetnosti na talijanskom Sveučilištu u Bologni, iskazuju svoja promišljanja o važnosti implementacije različitih pristupa nastavi na diplomskom studiju. Uočili su neuobičajen pristup kineskih studenata učenju i na temelju toga počeli profesionalno promišljati o multidisciplinarnom organiziranju nastave muzikološkog i etnomuzikološkog područja.

Nastavljamo interdisciplinarno izučavanje s ciljem unapređivanja odgoja, obrazovanja i učiteljstva.

Sa željom da združeni – HPKZ i njegov *Napredak*, i u budućnosti ostavljaju tako značajan trag, čestitamo ti 150. rođendan, slavljeniče!

Martina Kolar Billege